

Uložite u naš planet, **tema ovogodišnjeg Dana planeta Zemlje, 22. travnja**

Dan planeta Zemlje događaj je koji se globalno obilježava 22. travnja. Dan je to za akcije i podsjetnik za svakoga da razmisli o utjecaju ljudske aktivnosti na naš planet i poduzme mjere za njegovo očuvanje. Ovogodišnja tema, *Uložite u naš planet*, osmišljena je kako bi uvjerila tvrtke, vlade i građane diljem svijeta u potrebu ulaganja u naš planet kako bismo poboljšali stanje našeg okoliša i našim potomcima pružili bolju i sigurniju budućnost. Naš planet je nevjerojatno mjesto, ali mu je potrebna naša pomoć kako bi napredovao.

Dan planeta Zemlje prvi je put obilježen 1970. godine u Sjedinjenim Američkim Državama. Inspiriran je razornim izlivanjem nafte u Santa Barbari u Kaliforniji 1969. godine. Senator Gaylord Nelson predložio je da se 22. travnja 1970. održi nacionalni tečaj o zaštiti okoliša. Angažirao je mladog aktivista, Denisa Hayesa. Nelson i Hayed imenovali su događaj 'Earth Day'. Više od 20 milijuna ljudi izašlo je na ulice, a prvi *Dan planeta Zemlje* ostaje najveći jednodnevni prosvjed u povijesti čovječanstva. Također je potaknuo osnivanje *Agencije za zaštitu okoliša* i donošenje važnih zakona o zaštiti okoliša.

Kako se približavala 1990-a, skupina ekoloških vođa obratila se Hayesu da ponovno organizira još jednu veliku kampanju za planet. Ovoga puta *Dan planeta Zemlje* postao je globalan. Mobilizirao je 200 milijuna ljudi u 141 zemlji i podigao ekološka pitanja na svjetsku scenu. *Dan planeta Zemlje* 1990. dao je veliki poticaj naporima za recikliranje širom svijeta i pomogao utrti put za *Summit Ujedinjenih naroda o Zemlji* 1992. u Rio de Janeiru.

Na *Dan planeta Zemlje* 2016., značajan *Pariški sporazum* potpisali su Sjedinjene Američke Države, Ujedinjeno Kraljevstvo, Kina i 120 drugih zemalja. Ovim potpisivanjem ispunjen je ključni uvjet za stupanje na snagu povijesnog nacrtu sporazuma o zaštiti klime koji je usvojen konsenzusom 195 zemalja prisutnih na *Konferenciji Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama* 2015. u Parizu.

Dan planeta Zemlje postao je istinski globalni događaj koji se obilježava u više od 190 zemalja diljem svijeta. Ima puno različitih oblika, od obrazovnih programa i projekata čišćenja zajednice do političkog aktivizma i javnih demonstracija. Jedan od ključnih razloga njegovog globalnog uspjeha njegova je sposobnost da ujedini sve ljude i kulture za zajednički cilj. Problemi zaštite okoliša utječu na sve, bez obzira na to gdje žive ili kakvo im je porijeklo. Radeći zajedno na *Dan planeta Zemlje* i tijekom cijele godine, ljudi diljem svijeta mogu pomoći u stvaranju održive budućnosti za naš planet i sve njegove stanovnike, uključujući prekrasne biljke i cvijeće koje volimo.

Klimatsko i ekološko opismenjavanje, zajedno sa snažnim građanskim obrazovanjem, stvorit će radna mjesta, izgraditi zeleno potrošačko tržište i omogućiti građanima da na smislen način sudjeluju sa svojim vladama u rješavanju klimatske krize.

Prvi *Dan planeta Zemlje* započeo je **ekološku revoluciju**. Sada je u tijeku **obrazovna revolucija** kako bismo spasili planet. Ova službena kampanja, pokrenuta u ljeto 2020., kombinira podršku na lokalnoj razini i napore studenata, nastavnika i neprofitnih organizacija na nacionalnoj razini s obvezama ministarstava obrazovanja i okoliša na nacionalnoj razini. Kroz ekološku pismenost osigurati ćemo da učenici diljem svijeta imaju koristi od visokokvalitetnog obrazovanja kako bi se razvili u informirane i angažirane upravitelje okoliša.

Suočena s izazovima u području klime i okoliša, Europska unija postavlja ciljeve, osmišljava mjere i prati inicijative sukladne *Europskom zelenom planu*. Do 2050. godine Europa će postati prvi klimatski neutralan kontinent promišljenim, odgovornim i učinkovitim ponašanjem

pojedinaca, vlada i industrija. Hrvatska je, također, uključena. Kroz provedbu različitih međunarodnih ugovora, sporazuma i strategija, aktivno smanjujemo emisiju stakleničkih plinova, povećavamo otpornost na klimatske promjene i ublažavamo nastanak šteta od ekstremnih vremenskih događaja. Borbi protiv klimatskih promjena i zaustavljanja gubitka bioraznolikosti treba pristupiti koordinirano iz svih sektora i segmenata društva kako bi se osigurao sinergijski pozitivan učinak, a sva buduća ulaganja treba planirati i provoditi na način da ne čine štetu okolišu te doprinose klimatskim ciljevima i ciljevima bioraznolikosti.

Biti ekološki osviješten i nije tako teško. Postoji puno malih stvari koje svakodnevno možemo raditi, a pomažu očuvanju naše planete. Svatko može pomoći u očuvanju okoliša.

- Ne troši vodu bespotrebno! Dok sapunaš kosu i tijelo ili dok četkaš zube, zatvori vodu.
- Ugasi svjetla kad izlaziš iz sobe ili druge prostorije.
- Ponekad, umjesto automobilom, u trgovinu ili u posjet zaputite se pješice.
- Služi se platnenom vrećicom umjesto plastičnom.
- Razvrstavaj otpad radi lakše reciklaže i odlaži ga u odgovarajuće spremnike.
- Ne bacaj smeće po ulicama, parkovima i u prirodi.
- Ne uništavaj biljke, one su najljepše i najkorisnije u prirodi.
- Ne uznemiravaj životinje, Zemlja je i njihov dom i one su dio zdrave prirode.
- Jedite više lokalna i ekološki uzgojenu hranu.
- Više koristite papirnatu ambalažu, a manje onu plastičnu.
- Koristite baterije koje se mogu ponovno napuniti.
- Manje trošite papir, npr. račune plaćajte preko interneta.
- Manje se vozite automobilom, a više koristite bicikl.